

AUGLÝSING

um

samning milli Íslands og Finnlands um lausn deilumála með friðsamlegum hætti gerður á Þingvöllum þann 27. júní 1930.

SAMNINGUR

milli Íslands og Finnlands um lausn deilumála með friðsamlegum hætti.

Hans hátign konungur Íslands og Danmerkur og forseti lýðveldisins Finnland, sem óska eindregið að styðja viðleitnir að jafna á friðsamlegan hátt milliríkjadeilum, hafa, með það fyrir augum, komið sér saman um að gera samning um friðsamlega lausn deilumála, sem kunna að rísa milli Íslands og Finnlands, og hafa útnefnt sem fulltrúa sína til þess að gera slíkan samning:

Hans hátign konungur Íslands og Danmerkur:

Forsætisráðherra Íslands Tryggva Þórhalls-son og

Forseti lýðveldisins Finnland:

Fyrsta varaforseta finska Ríkisþingsins, borgarstjóra Väinö Pietari Hakkila,

SUOMEN

ja Islannin välinen sopimus riitaisuuksien sovinnollisesta ratkaisemisesta.

Suomen Tasavallan Presidentti ja Hänen Majesteettinsa Islannin ja Tanskan Kuningas ovat, haluten edistää pyrkimystä kansainvälisten riitaisuuksien rauhalliseksi ratkaisemiseksi, sitä varten päättäneet tehdä sopimuksen niiden riitaisuuksien sovinnollisesta ratkaisemisesta, joita saattaa syntyä Suomen ja Islannin kesken, ja ovat valtuutetuikseen tällaisen sopimuksen tekoon määränneet:

Suomen Tasavallan Presidentti:

Suomen Eduskunnan ensimmäisen Varapuhemiehen, Pormestari Väinö Pietari Hakkilan, ja

Hän Majesteettinsa Islannin ja Tanskan Kuningas:

Islannin Pääministerin Tryggvi Thorhallsson'in

KONVENTION

mellan Finland och Island angående fredligt avgörande av tvister.

Republiken Finlands President och Hans Majestät Konungen av Island och Danmark, vilka äro besjälade av önskan att främja strävandena till avgörandet på fredlig väg av mellanstatliga tvister, hava i detta syfte överenskommit att avsluta en konvention angående fredligt avgörande av tvistar, som må uppstå mellan Finland och Island, och hava till Sina fullmäktige för avslutandet av en sådan konvention utsett:

Republiken Finlands President:

Finska Rigsdagens förste Vicetalman, Borgmästar- en, Väinö Pietari Hakkila och

Hans Majestät Konungen av Island och Danmark:

Islands Försteminister Tryggvi Thorhallsson,

sem með gildu umboði hafa orðið ásáttir um eftirfylgjandi ákvæði:

1. grein.

Réttardeilum, sem kunna að rísa milli Íslands og Finnlands, sem hægt er að heimfæra undir einhverja þá tegund, sem nefndar eru í 36. grein 2. málsgrein í reglugjörð fasta alþjóðadómstólsins, skal svo framarlega sem ekki hefir tekizt að jafna deilurnar milli stjórnarfulltrúa ríkjanna, vísað til úrlausnar fyrnefnds dómstóls í samræmi við ákvæði reglugjörðarinnar.

Deilur, sem eru þess efnis, að um þær gilda sérstök ákvæði milli þessara tveggja landa um dómsæða gjörðardómsmeðferð, skulu sæta þeirri meðferð, sem þau hin sömu ákvæði mæla fyrir um.

Ágreiningar um skilning á samningi þessum skulu úrskurðaðir af fasta alþjóðadómstólnum.

2. grein.

Samningsaðilarnir skuldbinda sig til að bera undir gjörðardóm samkvæmt eftirfarandi ákvæðum allar aðrar deilur en þær, sem nefndar eru í 1. grein.

jotka asianmukaisesti valtuutettuina ovat sopineet seuraavista määräyksistä:

1 artikla.

Suomen ja Islannin välillä syntyvät oikeudellista laatua olevat riita-asiat, jotka ovat luettavat johonkin Pysyväisen kansainvälisen tuomioistuinten perussäännön 36 artiklan 2 momentissa mainittuun luokkaan, ovat, mikäli niitä ei ole voitu ratkaista diplomaattista tietä, saatettavat sanotun tuomioistuimen ratkaistaviksi mainitun perussäännön määräysten mukaisesti.

Riitaisuudet, joihin nähden sopimuspuolten kesken on olemassa erikoisia tuomioistuinten tai välitystuomiomenettelyä koskevia sopimuksia, ovat käsiteltävät näiden sopimusten määräysten mukaisesti.

Tämän sopimuksen tulkintaa koskevaterimielisydet ovat Pysyväisen kansainvälisen tuomioistuinten ratkaistavat.

2 artikla.

Sopimuspuolet sitoutuivat välitystuomiomenettelyllä ratkaistaviksi edempänä olevien määräysten mukaisesti saattamaan kaikki muunt kuin

vilka därtill vederbör- ligen bemyndigade, överenskommit om följande bestämmelser:

Artikel 1.

Uppstår mellan Finland och Island rättstvíst, som är hänförlig till någon av de i art. 36, mom. 2 av stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen angivna kategorier och som icke kunnat lösas på diplomatisk väg, skall den hänskjutas till avgörande inför nämnda domstol i enlighet med bestämmelserna i sagda stadga.

Tvister, i fråga om vilka särskilda avtal om doms- eller skiljedomsförfarande gälla mellan de fördragslutande parterna, skola behandlas enligt bestämmelserna i dessa avtal.

Meningsskiljaktighet rörande tolkningen av förevarande konvention skall avgöras av den fasta mellanfolkliga domstolen.

Artikel 2.

De fördragsslutande parterna förpliktade sig att till skiljedomsförfarande jämlikt nedanstående bestämmelser hänskjuta alla andra än de i art. 1 om-

5 Áður en gjörðardómsmeð-
10. marz ferð hefst, munu aðilarnir
leitast við að vísa málinu
til rannsóknar og sáttameðferðar fyrir sérstakri
þartil útnefndri sáttanefnd.

Nú líða 6 mánuðir frá því er annar aðilinn stakk upp á rannsóknar- og sáttameðferð, og ekki hefur náðzt samkomulag um að vísa deilunni til slíkrar meðferðar og um útnefning sáttanefndar, þá getur hvor aðilinn um sig farið fram á að láta gjörðardóm skera úr deilunni.

Aðilarnir eru ásáttir um, að deilur þær, sem þessi grein fjallar um, skulu leystar á grundvelli réttlætis og sanngirni.

3. grein.

Sé ekki öðruvísi ákveðið með samningi, skal gjörðardómur sá, er fer með deilumál samkvæmt 2. grein þessa samnings, útnefndur í samræmi við ákvæði IV. þáttar II kapitula Haagsamþykktarinnar frá 18. október 1907 um jöfnun deilumála milli

1 artiklassa mainitut riitaisuudet. Ennenkuin joku asia lyätään välitystuomiomenettelyyn, tulee sopimuspuolten koettaa saada asia erikoisesti sitä varten asetetun sovittelulautakunnan tutkittavaksi ja soviteltavaksi.

Ellei kuuden kuukauden kuluessa siitä, kuin toinen sopimuspuolista on ehdottanut tutkinta- ja sovintomenettelyä, ole päästy yksimielissyyteen riitaasian alistamisesta sellaiseen menettelyyn tai sovittelulautakunnan kokoonpanosta, on riita-asia jommankummen sopimuspuolen vaatimuksesta alistettava välitystuomenettelyyn.

Sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että riitaisuudet, joita tarkoitetaan tässä artiklassa, ovat ratkaistavat oikeuden ja kohtuuden periaatteiden mukaisesti.

3 artikla.

Elleivät riifapuolet toisin sovi, on välitystuomioistuin, joka käsittelee riitaisuutta tämän sopimuksen 2 artiklan mukaisesti, asetettava kansainvälisten riitaisuuksien sovinnollisesta ratkaisemisesta Haagissa 18 päivänä lokakuuta 1907 tehdyn sopimuksen

nämnda tvister. Innan en tvist göres till föremål för skiljedomsförfarande, skola parterna söka enas om dess hänskjutande till undersöknings- och förlikningsförfarande inför en i sådant syfte särskilt tillsatt förlikningsnämnd.

Därest icke inom sex månader efter det en av parterna föreslagit undersöknings- och förlikningsförfarande enighet uppnåtts om tvistens hänskjutande till sådant förfarande och om förlikningsnämndens sammansättning, skall tvisten på endera partens yrkande hänskjutas till skiljedom.

Parterna äro ense om att de tvister, som avses i förevarande artikel, skola avgöras efter grundsatserna för rätt och billighet.

Artikel 3.

Därest parterna ej annorlunda överenskomma, skall skiljedomstol för behandling av tvist jämlikt art. 2 i denna konvention tillsättas i enlighet med bestämmelserna i Haagkonventionen den 18 oktober 1907 för avgörandet på fredlig väg av interna-

riksja með friðsamlegum hætti.

4. grein.

Að svo miklu leyti sem aðilarnir taka ekki aðra ákvörðun um gjörðardómsmeðferð, skulu ákvæðin í IV. þætti III. kapitula Haagsamþykktarinnar frá 18. október 1907 um jöfnun deilumála milli ríkja með friðsamlegum hætti koma til framkvæmda.

Verði slíkt gjörðardóms-samkomulag, sem um ræðir í nefndri Haagsamþykkt, ekki undirritað áður en 6 mánuðir eru liðnir frá því annar aðilinn bar upp við hinn til mæli um að deiluatridinu skyldi vísa til gjörðardóms, skal gjörðardómssamkomulagið, samkvæmt ósk annars aðilans, gert á þann hátt, er mælt er fyrir um í 53. og 54. grein nefndrar Haagsamþykktar.

Í þeim tilfellum, að í samningi þessum er vísað til ákvæða Haagsamþykktarinnar, skal ákvæða þessara gætt milli aðilanna, án tillits til þess, hvort samþykkt þessi er gildandi fyrir aðilana.

IV osaston II luvussa olevien määräysten mukaisesti.

4 artikla.

Mikäli riitapuolet eivät välitystuomiomenettelystä toisin sovi, on kansainvälisten riitaisuuksien sovinnollisesta ratkaisemisesta Haagissa 18 päivänä lokakuuta 1907 tehdyn sopimuksen IV osaston III luvussa olevia määräyksiä noudatettava.

Ellei sellaista erityistä välikirjaa, jota sanottu Haagin sopimus tarkoittaa, allekirjoiteta kuuden kuukauden kuluessa siitä kuin toinen riitapuoli on toiselle esittänyt vaatimuksen, että riita-asia on saatettava välitystuomiolla ratkaistavaksi, on välikirja jommankumman riitapuolen vaatimuksesta vahvistettava mainitun Haagin sopimuksen 53 ja 54 artiklen määräämällä tavalla.

Niissä tapauksissa, jolloin tämä sopimus viittaa Haagin sopimuksen määräyksiin, on näitä määräyksiä sovellettava riitapuolten kesken, olipa viimeksi mainittu sopimus heihin nähden voimassa tai ei.

tionella tvister, avdelning IV, kap. II.

5
10. marz

Artikel 4.

I den mån parterna i fråga om skiljedomsförfarandet ej annorlunda överenskomma, skola bestämmelserna i Haag-konventionen den 18 oktober 1907 för avgörandet på fredlig väg av internationella tvister, avdelning IV, kap. III, därvid lända till efterrättelse.

Därest sådant skiljeavtal, som avses i sagda Haag-konvention, ej under tecknats inom sex månader efter det ena parten till den andre framfört yrkande om tvists hänskjutande till skiljedom, skall skiljeavtal på yrkande av endera parten fastställas i den ordning, som föreskrives i artiklarna 53 och 54 i nämnda Haag-konvention.

I de fall, då förevarande konvention hänvisar till bestämmelserna i Haag-konventionen, skola dessa bestämmelser tillämpas parterna emellan uavsett om sistnämnda konvention är för dem gällande.

5

5. grein.

10. marz Að ósk annars aðilans skal gjörðardómurinn mæla fyrir um þær bráðabirgðaráðstafanir, sem ber að gera til þess að vernda réttarstöðu þessa sama aðila, svo framarlega sem hægt er að gera þessar ráðstafanir með framkvæmdarathöfnum.

6. grein.

Sé ástæða til þess talin skal í dómsorði tekið fram, hvernig dómnum skuli fullnægt, einkanlega að því er snertir þá fresti, sem gæta ber.

7. grein.

Að því er snertir mál efni, sem samkvæmt lögjöf þess lands, sem krafan er á hendur gerð, eiga að sæta úrlausn dómstóls, hér með einnig talinn umboðsstjórnardómur, getur hlutaðeigandi aðili ekki krafizt, að aðferð sú, sem nefnd er í 1. eða 2. grein, verði viðhöfð, áður en endanleg dómsniðurstaða er fengin. Í slíku tilfelli skal málinu vísað til dóms eða gjörðardóms í síðasta lagi ári eftir að málinu hafði verið ráðið þannig til lykta.

5 artikla.

Välitystuomioistuin osoitakoon jommankumman riitapuolen vaatimuksesta ne ennakkotoimenpiteet, joihin on ryhdyttävä tämän riitapuolen oikeuksier turvaamiseksi, mikäli nämä toimenpiteet voidaan saada aikaan hallinnollista tietä.

6 artikla.

Kun aiheita siihen on, tulee välitystuomissa olla osoitettuna tapa, miten se on täytäntöön pantava, eritoten niiden määrääkain puolesta, jotka silloin on otettava varteen.

7 artikla.

Niissä kysymyksissä, mitkä sen maan lakien mukaan, johon vaatimus kohdistuu, ovat ratkaistavat tuomioistuimessa, jolla tässä tarkoitetaan hallintooikeudellistakin tuomioistuinta, ei asianomainen riitapuoli voi vaatia riitakysymykseen sovellettavaksi 1 tai 2 artiklassa mainittua menetelyä, ennenkuin asiaa tuomioistuimessa käsiteltäessä on annettu lopullinen päätös. Siinä tapauksessa on riita-asia saatettava tuomioistuimen tai välitystuomioistuimen ratkaistavaksi viimeistään vuoden kuluessa tästä päätöksestä.

Artikel 5.

Skiljedomstolen äger på endera partens yrkande angiva de provisoriska åtgärder, som böra vidtagas för skyddande av denna parts rätt, för så vitt dessa åtgärder kunna vidtagas på administrativ väg.

Artikel 6.

Skiljedomen skall, när anledning därtill förefinnes, innehålla anvisning rörande sättet för dess verkställande, särskilt rörande de tidsfrister, som därvid skola iakttagas.

Artikel 7.

Beträffande frågor, som enligt lagstiftningen i det land, mot vilket yrkande framställes, skola avgöras av domstol, varmed här avses jämväl förvaltningsdomstol, kan vederbörande part icke påfordre, att det i artiklarna 1 eller 2 avsedda förfarande kommer till användning förrän genom sakens behandling vid domstol slutligt utslag avkunnats. I sådant fall skall tvistens hänskjutande till dom eller skiljedom ske senast ett år efter sådant utslag.

8. grein.

Ef að því er lýst yfir í uppkveðnum dómi eða gjörðardómi, að ákvörðun eða framkvæmd dóms eða annars yfirvalds annars-hvors ríkisins fari að einhverju leyti eða öllu í bága við alþjóðarétt, og ef að stjórnlög þessa ríkis leyfa ekki að afmá að öllu eða einhverju leyti afleiðingarnar af slíkri ákvöðun eða framkvæmd, þá eru aðilarnir ásáttir um, að í dómnum eða gjörðinni megí dæma þeim aðilanum, er misrétti hefir verið beittur, hæfilegar bætur á annan hátt.

9. grein.

Meðan að stendur á dóms- eða gjörðardómsmeðferð skuldbinda samningsaðilarnir sig til þess að leiða hjá sér, svo sem frekast er unnt, hverskonar ráðstöfun sem getur orðið til tálmunar fullnægju dómsins eða gjörðarinnar.

Aðilarnir skulu, að viðlögðum drengskap, hlýta dóms- eða gjörðardómsniðurstöðunni.

10. grein.

Deilur, sem kynnu að rísa milli aðilanna, snert-

8 artikla.

Jos tuomioissa tai välitystuomioissa on todettu, että toisessa valtiossa olevan toisessa valtiossa olevan tuomioistuimen tai muun viranomaisen päätös tahi toimenpide on kokonaan tai osittain ristiriidassa kansainvälisen oikeuden kanssa, ja jos tämän valtion valtiosäännön mukaan päätöksen tai toimenpiteen seuraamuksia ei voida kokonaan tai osittain poistaa ovat sopimuspuolet yhtä mieltä siitä, että riitapuolelle, jonka etua on loukattu, määrättäköön tuomioissa tai välitystuomioissa sopiva, muulla tavalla annettava hyvitys.

9 artikla.

Sopimuspuolet sitoutuivat tuomioistuin- tai välitystuomiomenettelyn kestäessä niin paljon kuin suinkin välttämään kaikkia toimenpiteitä, jotka voivat haitallisesti vaikuttaa tuomion tai välitystuomion täytäntöönpanoon.

Riitapuolten tulee tunnollisesti ja kunniansa nimessä noudattaa tuomiota tai välitystuomiota.

10 artikla.

Riitakysymykset, joita saattaa syntyä riitapuolten

Artikel 8.

5

Har i dom eller skiljedom förklarats, att ett beslut eller en åtgärd av domstol eller annan myndighet i ene staten helt eller delvis står i strid med folkrätten, och kunna enligt denna stats författning följderna av beslutet eller åtgärden icke helt eller delvis undanröjas, så äro parterna ense om att den förfördelade parten i domen eller skiljedomsutslaget må tillerkännas lämplig gottgörelse på annat sätt.

Artikel 9.

De fördragsslutande parterna förbinda sig att under pågående doms- eller skiljedomsförfarande i möjligasta mån undvika varje åtgärd, som kan motverka domens eller skiljedomens verkställande.

Parterna skola efter tro och heder ställa sig domen eller skiljedomen till efterrättelse.

Artikel 10.

Twister, som må uppstå mellan parterna angående

5 andi skilning eða fram-
10. marz kvæmd dómsins eða
gjörðarinnar, skulu, sé
ekki öðruvísi ákveðið, út-
kljáðar af þeim rétti, sem
kvað upp dóminn eða
gjörðina.

11. grein.

Samningur þennan skal
fullgilda, af hans hátign
konungi Íslands og Dan-
merkur, að áskildu sam-
þykki Alþingis Íslendinga
og af forseta lýðveldisins
Finnland. Fullgildingar-
skjölin skulu afhent í
Helsingfors.

12. grein.

Samningur þessi gengur
í gildi þann dag er fullgild-
ingarskjölin eru afhent.
Samningurinn gildir í 20
ár frá gildistöku. Ef hon-
um verður ekki sagt upp
minnst tveimur árum fyr-
ir lok þessa tímabils, gildir
hann í önnur 20 ár, og skal
framvegis álitast gildandi
fyrir 20 ára tímabil, svo
framarlega sem honum
verður ekki sagt upp
minst 2 árum fyrir lok
liðandi 20 ára tímabils.

Deilur, sem við lok gild-
istima samningsins sæta

kesken tuomion tai väli-
tystuomion tulkinnasta tai
toimeenpanosta, ovat, ellei
toisin ole määrätty, saatet-
tavat sen tuomioistuimen
ratkaistaviksi, joka on
tuomion tai välitystuom-
ion julistanut.

11 artikla.

Tämä sopimus on Su-
omen puolesta Suomen
Tasavallan Presidentin ja
Islannin puolesta Islannin
altingin suostumuksen ed-
ellytyksin Hänen Maj-
esteettinsa Islannin ja
Tanskan Kuninkaan rati-
fioitava. Ratifioimiskirjat
ovat vaihdettavat Helsing-
issä.

12 artikla.

Tämä sopimus tulee
voimaan ratifioimiskirjain
vaihtopäivänä. Se on voi-
massa 20 vuotta voima-
antulosta lukien. Ellei sitä
viimeistään kahta vuotta
ennen mainitun ajanjak-
son loppua ole sanottu irti,
on se oleva voimassa edel-
leen 20 vuotta, ja sen voi-
massaoloaika on katsot-
tava yhä edelleen pidenne-
tyksi aina 20 vuoden aja-
ksi, ellei sitä vähintään
kahta vuotta ennen lähin-
nä edellisen kaksikym-
menvuotiskauden umpeen-
kulumista ole sanottu irti

Riita-asia, joka tämän
sopimuksen voimassaoloa-

tolkningen eller utföran-
det av dom eller skilje-
dom, skola, därest ej an-
norlunda bestämts, under-
kastas avgörande av den
domstol, som avkunnat
domen eller skiljedomen.

Artikel 11.

Denne konvention skall
ratificeras, för Finlands
del av Republiken Fin-
lands President, och för
Islands del av Hans Maje-
stät Konungen av Island
och Danmark under for-
utsättning av isländska al-
tingets bifall. Ratifika-
tionerna skola utväxlas i
Helsingfors.

Artikel 12.

Denna konvention trä-
der i kraft å dagen för
ratifikationernas utväx-
lande. Den gäller för en
tid av tjugo år räknat från
ikraftträdandet. Därest
den ej senast två år före
utgången av nämnda tid-
rymd blivit uppsagd, skall
den gälla för ytterligare
tjugo år, och skall den
allt framgent anses för-
längd för tidrymder av
tjugo år, om den icke
minst två år före utgån-
gen av närmast före-
gående tjugoårsperiod bli-
vit uppsagd.

Tvist, som vid utlöpan-
det av konventionens gil-

dóms- eða gjörðardóms- meðferð samkvæmt þessum samningi, skulu útkljáðar á þann hátt, er hann mælir fyrir um.

Þessu til staðfestu hafa fulltrúarnir undirritað samning þennan og sett við hann innsigli sín.

Gert í tveim eintökum á Þingvöllum.

27. júní 1930.

Tryggvi Þórhallsson.
(L. S.)

jan umpeen mennessä on sen perusteella tuomioistuimessa tai välitystuomioistuimessa vireillä, on käsiteltävä loppuun tämän sopimuksen mukaisesti.

Tämän vakudeksi valtuutetut ovat tämän sopimuksen allekirjoittaneet ja sen sineteillään vahvistaneet.

Laadittu kahtene kapaleena Tingvellirillä.

Kesäkuun 27 päivänä 1930.

Väinö Hakkila.
(L. S.)

tighetstid är föremål för doms- eller skiljedomsförfarande på grund av denna konvention, skall slutbehandlas i enlighet med konventionens bestämmelser. 5 10. marz

Till bekräftelse härav hava de befullmäktigade ombuden undertecknat denna konvention och försett den med sina sigill.

Som skedde i två exemplar på Thingveller

27. Juni 1930.

Fullgildingarskjölin voru afhent í Helsingfoss þann 5. febrúar 1932. Samkvæmt 12. grein samningsins gekk hann því í gildi á sama degi. Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Forsætisráðherrann, 10. marz 1932.

Tryggvi Þórhallsson.